

CZU [028:027.52(478-25)](=135.1)(100):303.4=135.1

TABĂRA DE VARĂ ONLINE „ACASĂ LA CHIȘINĂU” – MODEL DE EDUCAȚIE NONFORMALĂ ȘI PATRIMONIU CULTURAL DIGITAL: ANALIZA IMPACTULUI

Svetlana JAVELEA,
șef, Secția monitorizare și evaluare, BM „B.P. Hasdeu”

Pentru a înțelege mai bine beneficiile aduse participanților la programele educaționale online și pentru a îmbunătăți viitoarele ediții ale Taberei de vară online „Acasă la Chișinău”, Secția monitorizare și evaluare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (BM) a realizat un sondaj de opinie adresat părinților și copiilor care au participat la program. Chestionarul a avut scopul de a evalua nivelul de implicare și satisfacție al copiilor, de a măsura utilitatea și atractivitatea activităților și de a aduna sugestii pentru perfecționarea programului.

Metodologie

Pe parcursul celor două săptămâni, dintr-un total de 26 de copii înscriși, 10 au participat la toate întâlnirile, iar ceilalți au avut o prezență semnificativă de 6-9 sesiuni, în funcție de programul individual al fiecăruia, demonstrând un grad ridicat de implicare. La sondaj au răspuns 11 familii (părinți împreună cu copiii), ceea ce reprezintă un eșantion relevant pentru analiza calitativă a impactului educativ, cultural și social al taberei, în contextul organizării exclusive online a acesteia.

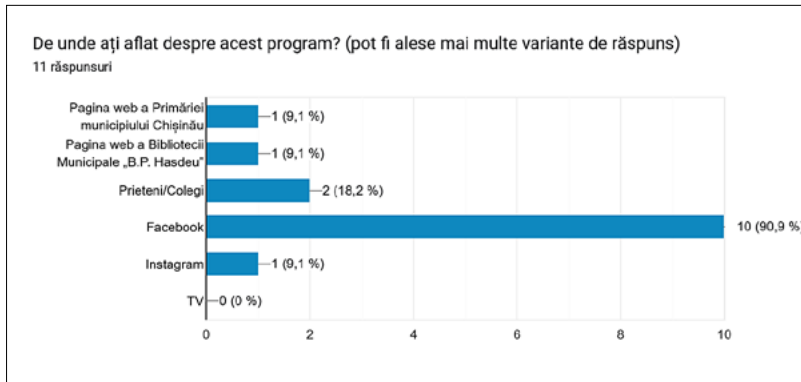
În chestionar s-a utilizat o combinație de întrebări închise și deschise, menită să surprindă atât date cantitative (nivel de satisfacție, preferințe clare, frecvența canalelor de promovare),

cât și perspective calitative (impresii, impact emoțional, sugestii creative).

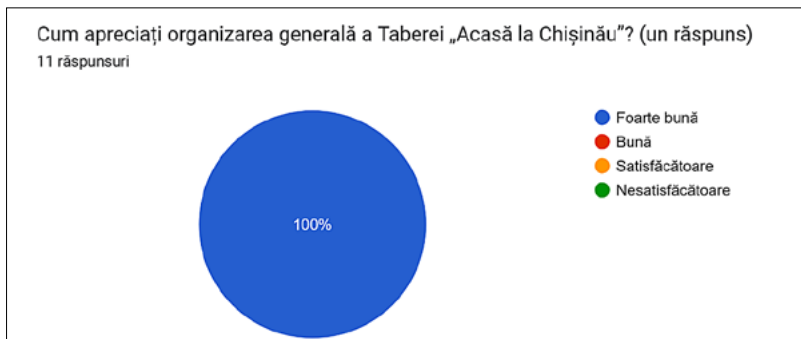
Canalele de informare și accesul la program

Fiind întrebați *de unde au aflat despre acest program*, majoritatea participanților au indicat Facebook, urmat de prieteni/colegi, pagina web a BM și site-ul Primăriei municipiului Chișinău, iar Instagram a fost menționat doar izolat. Rezultatele indică faptul că rețelele sociale și contactele directe cu părinții rămân principalele canale de promovare a programelor educative.

Organizarea și calitatea conținutului

Participanții au perceput programul ca bine planificat și profesionist coordonat, ceea ce a contribuit la implicarea constantă a copiilor și la respectarea întregului calendar de activități. *Organizarea generală* a primit unanim calificativul „foarte bună”, ceea ce reflectă profesionalismul echipei de proiect și a moderatorilor.

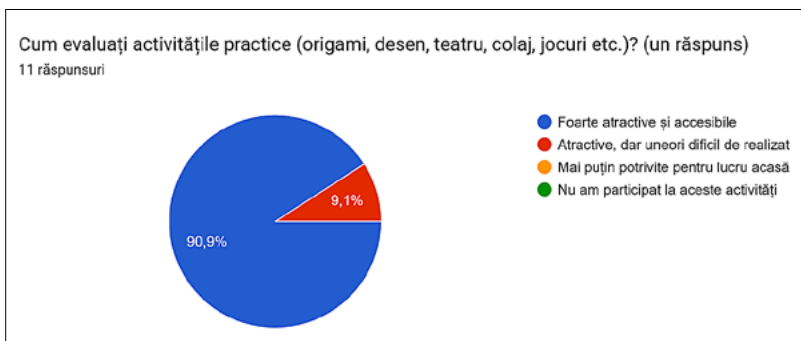

Conținutul activităților a fost evaluat drept „foarte potrivit”, respondenții considerând că activitățile au fost excelent adaptate

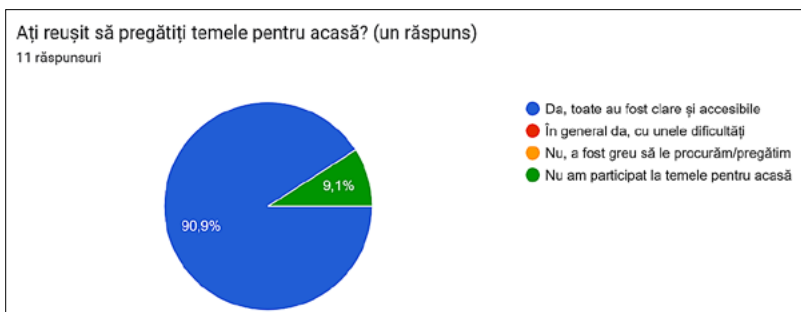
vârstei și intereselor copiilor, cu o singură mențiune „destul de potrivit”, fapt ce indică doar o posibilă diferență de interes sau de nivel la un copil, nu o problemă de ansamblu.

Majoritatea părinților au considerat *activitățile practice* (origami, desen, teatru, colaj, jocuri) excelent concepute, fiind atât in-

teresante, cât și ușor de realizat în mediul online; doar un singur răspuns a indicat o ușoară dificultate, posibil din cauza materialelor necesare sau a complexității unor exerciții.

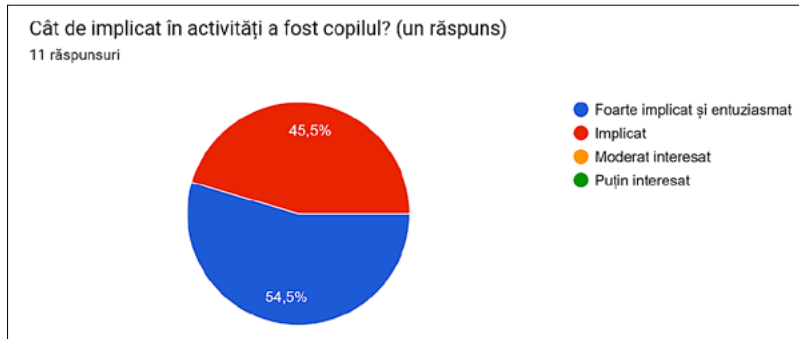
Temele pentru acasă au avut un nivel adecvat de atractivitate și claritate, consolidând cunoștințele dobândite zilnic; toate sarcinile

au fost îndeplinite; un singur caz de neparticipare a fost motivat de programul familial.

Gradul de implicare și participare

Toți copiii s-au arătat „foarte implicați și entuziasmați” sau „implicați”, chiar și cei care nu au reușit să participe zilnic, con-

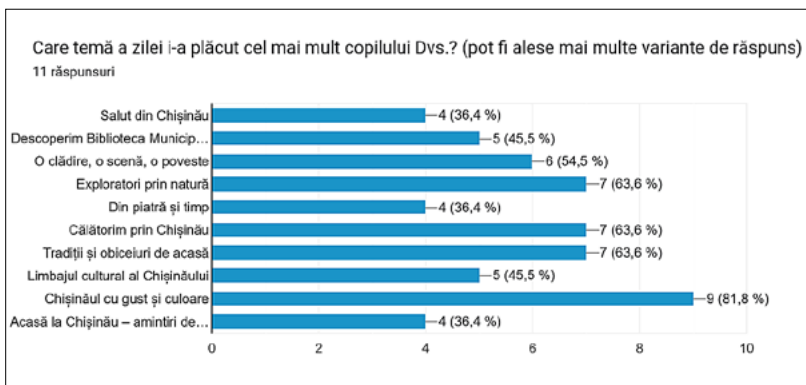

firmând relevanța conținutului și calitatea interacțiunii dintre formatori și participanți.

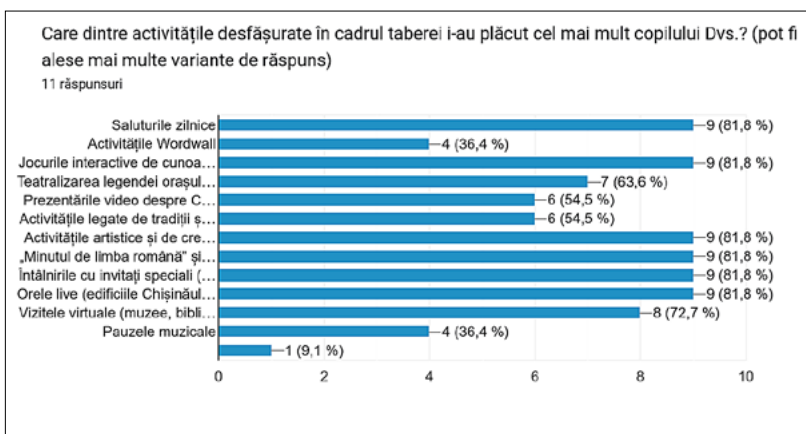
Activități și teme preferate, momente memorabile

Fiecare zi a fost dedicată unei teme bine alese care capta interesul copiilor într-un mod variat și creativ, ajutându-i să construiască o legătură emoțională și culturală cu un oraș pe care îl cunosc, în mare parte, din distanță. Din răspunsurile deschise reiese o paletă bogată de activități preferate.

Dintre *temele zilei propuse*, copiii au dat preferință „Chișinăului cu gust și culoare” – tema cea mai apreciată datorită caracterului său interactiv, vizual și creativ, care a stimulat implicarea copiilor. Temele „Tradiții și obiceiuri de acasă” și „Călătorim prin Chișinău” au generat, la fel un, interes sporit, provocând copiii din diaspora să se reconecteze cu rădăcinile lor culturale, să înțeleagă mai bine tradițiile și obiceiurile, chiar și de la distanță. „Exploratori prin natură” și „O clădire, o scenă, o poveste” au avut o apreciere semnificativă, ceea ce arată că activitățile de cunoaștere prin explorare și legătura cu patrimoniul au fost captivante pentru copii. Temele mai conceptuale sau de încheiere – „Limbajul cultural al Chișinăului”, „Din piatră și timp”, „Acasă la Chișinău – amintiri de luat cu noi” – au avut o pondere mai mică, dar totuși relevantă, confirmând echilibrul diversității programului.

Părinții și copiii au apreciat în mod deosebit activitățile care au combinat învățarea cu jocul, exprimarea artistică și explorarea orașului. Programul taberei a reușit să creeze un echilibru între dimensiunea educativă și cea recreativă, menținând constant interesul participanților. *Cele mai preferate activități ale copiilor* au fost: „Saluturile zilnice” și „Jocurile interactive de cunoaștere” – activități dinamice, creative și participative; „Minutul de limba română” – activitate lingvistică foarte lăudată de părinții din diaspora; „Întâlnirile cu invitați speciali (scriitori, actori, specialiști)”, „Orele live” prin Chișinău, „Activitățile artistice și de creație (desen, origami etc.)” au contribuit semnificativ la conectarea copiilor cu realitatea culturală și comunitară a Chișinăului.

Cele mai memorabile momente au fost cele în care copiii au avut parte de implicare directă și experiențe concrete precum gătitul salatei, jocuri, recitări, dar și acelea care au facilitat contactul cu personalități: scriitori, invitați speciali. Orele live în natură sau

la muzee/parcuri etc. au constituit elementul de noutate, făcând programul mai atractiv și mai dinamic. Astfel, programul a reușit să combine activități practice, culturale și inspiraționale, ceea ce a dus la o experiență echilibrată și de neuitat pentru participanți.

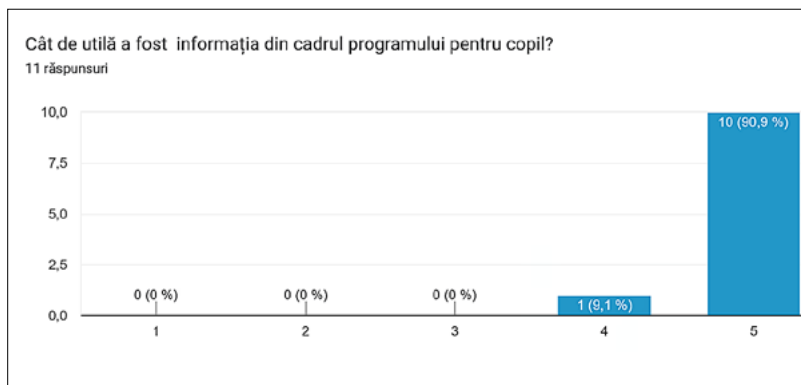
Care a fost cel mai memorabil moment din cadrul programului pentru copil?	Nr. răspunsuri
Prepararea salatei	4
Întâlnirea cu scriitorii de acasă	3
Interacțiunea cu invitații speciali	3
Orele live / vizitele la muzee	3
Prezentarea parcurilor din Chișinău / Grădina Zoologică	3
Discuțiile cu organizatorii/invitații speciali	2
Copii în bibliotecă, care recitau poezii, teatrul	1
Orele creative și de joc	1

Activitățile practice și creative au reprezentat punctul forte al taberei și au generat cea mai mare satisfacție și implicare a copiilor. Activitățile creative și artistice, precum desenele, colajele, origami-ul și pictura, s-au dovedit a fi preferatele copiilor, evidențind atractivitatea dimensiunii practice. Întâlnirile cu scriitorii și invitații speciali au adus o valoare inspirațională și educativă, iar activitățile precum gătitul și crafturile au fost apreciate pentru caracterul lor ludic și memorabil. Răspunsurile care includ „toate” subliniază faptul că programul a fost bine echilibrat, oferind o varietate de experiențe atractive.

Care a fost activitatea preferată din cadrul programului pentru copil?	Nr. răspunsuri
Întâlnirea cu scriitorii / invitații speciali	2
Salata cu legume	2
Orele creative și de joc / toate activitățile	2
Toate	2
Activitățile creative/artistice, de creație, practice, pictura cu sare, origami (răspunsuri cumulate)	10

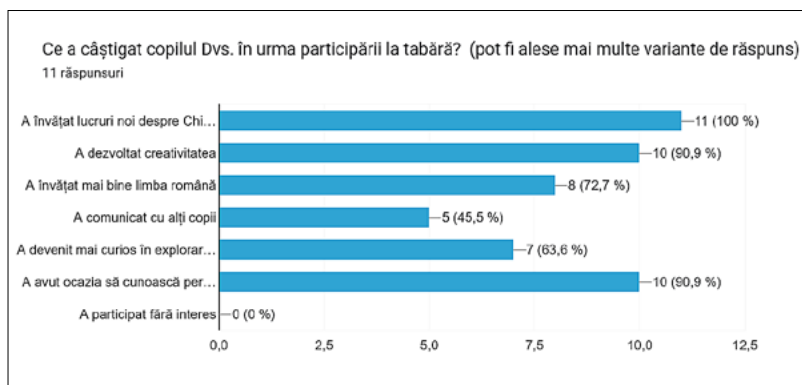
Impact educațional și cultural

Informația livrată în cadrul taberei a fost extrem de utilă, valoroasă și apreciată de participanți și părinții acestora. Nivelul ridicat de satisfacție arată că programul a avut un conținut educativ relevant, bine adaptat nevoilor de cunoaștere, curiozității și vârstei participanților, dar și a modului de prezentare. Evaluarea constantă prin nota „5” confirmă că temele zilnice au contribuit la

dezvoltarea culturală și civică, dar și la creșterea interesului față de orașul Chișinău.

Tabăra a îndeplinit o dublă funcție: educativă (dezvoltarea competențelor lingvistice, culturale) și identitară (consolidarea legăturii cu spațiul de origine). Părinții au menționat *beneficii clare*:

cunoașterea Chișinăului (istorie, arhitectură, natură, gastronomie, personalități); dezvoltarea creativității prin activități practice; îmbunătățirea limbii române (un aspect important pentru copiii din diaspora); socializare și lucru în echipă, chiar și în mediu virtual; stimularea curiozității și a atașamentului față de oraș – copiii au declarat dorința de a vizita Chișinăul sau de a reveni la tabără.

Comunicare și activitatea formatorilor

Toți respondenții au apreciat *comunicarea cu organizatorii* și *profesionalismul formatorului*, care au primit calificativul „Excelent” – părinții au apreciat claritatea, răbdarea, disponibilitatea pentru suport tehnic și feedback constant. Contactul

permanent și reacțiile rapide ale formatorului au consolidat încrederea copiilor, au facilitat participarea și implicarea lor.

Sugestiile și recomandările respondenților

Sugestiile participanților reflectă interes pentru extinderea programului, incluzând mai multe întâlniri cu scriitori și invitați, o durată și frecvență mai mari ale taberei, precum și implicarea unui număr mai mare de copii. Se subliniază importanța unei bune comunicări și mediatizări pentru a crește participarea. Activitățile deja apreciate, precum „Minutul de limba română”, trebuie păstrate. Concluzia generală este că tabăra a fost foarte bine primită, iar recomandările pentru edițiile viitoare includ îmbunătățirea vizibilității online și locale, menținerea activităților apreciate și extinderea duratei pentru o experiență mai aprofundată.

Ce sugestii aveți pentru edițiile viitoare?	Nr. răspunsuri
Să se organizeze în fiecare vară asemenea tabără.	1
Sa fie pe o perioada mai lunga de timp.	1
Implicarea mai multor copii din diaspora și prezentarea priorităților/valorilor țării noastre.	1
Întâlniri și cu alți scriitori.	1
Minutul de limba romana este binevenit.	1
Să fie organizata o întâlnire cu toți participanții.	1
A fost totul perfect.	2
Ar fi bine o mediatizare mai vastă, astfel vor participa mai mulți copii.	2

La întrebarea „Ați recomanda tabăra altor părinți/copii?”, toți respondenții au răspuns afirmativ (nota „5” – 100%), tabăra fiind percepută ca o experiență pozitivă, utilă și memorabilă. Aceasta reflectă încrederea în calitatea activităților și organizării,

consolidând reputația excelentă a taberei. Concluzia este că Tabăra „Acasă la Chișinău” a fost o experiență binevenită și valoroasă, iar recomandările sunt de a menține formula actuală și de a promova feedbackul pozitiv pentru atragerea de noi participanți.

Testimoniale și impresii generale

Pentru a obține o imagine detaliată asupra experienței participanților și a impactului Taberei de vară online „Acasă la Chișinău” asupra copiilor și părinților, în chestionarul de evaluare a fost inclusă o întrebare deschisă, invitând participanții să lase un mesaj liber. Scopul acestei secțiuni calitative a fost de a surprinde aspectele emoționale, aprecierile directe și sugestiile constructive privind organizarea taberei. Analiza testimonialelor ne-a oferit o perspectivă complementară datelor statistice, reflectând gradul de satisfacție, relevanța conținutului, calitatea interacțiunilor și valoarea educativ-culturală a activităților desfășurate. Totodată, putem concluda că Tabăra „Acasă la Chișinău” a fost percepută nu doar ca o activitate educativă, ci și ca o experiență de conectare emoțională și identitară. Pe baza frecvenței cuvintelor și ideilor, distingem următoarele:

- *legătura emoțională cu Chișinăul*: părinții și copiii au apreciat faptul că tabăra le-a oferit „ocazia de a se simți acasă la Chișinău”, de a redescoperi cultura și patrimoniul capitalei;
- *valoarea educativă și culturală a taberei*: participanții au menționat că programul a fost „bine gândit și potrivit pentru diaspora”, contribuind la cunoașterea limbii române, a istoriei și a tradițiilor;
- *aprecierea echipei de organizare și a moderatorilor*: numele moderatoarei Maria Bivol este menționat în mai multe mesaje, fiind asociat cu profesionalismul, energia pozitivă, empatia și răbdarea manifestate în interacțiunea cu copiii;
- *impactul asupra copiilor*: părinții descriu copii „entuziasmați, curioși și dornici să participe și la anul viitor”, remarcând bucuria învățării prin joc și creativitate;
- *comunicare și organizare impecabilă*: mai multe testimoniale laudă „organizarea la cel mai înalt nivel”, claritatea informațiilor și diversitatea activităților;
- *continuitate și recomandări*: părinții și-au exprimat dorința ca proiectul să fie relansat anual și promovat mai intens, pentru a atrage mai mulți copii.

Toate testimonialele exprimă recunoștință, apreciere și entuziasm față de organizarea programului. Tonul dominant este pozitiv, emoțional și sincer, indicând un nivel înalt de satisfacție. Nu s-au înregistrat remarci critice, ci doar sugestii de extindere și repetare a experienței în edițiile viitoare.

La fel ca și participanții, invitații speciali ai programului au fost rugați să lase un testimonial despre experiența avută în cadrul Taberei „Acasă la Chișinău”. Răspunsurile relevă o apreciere unanimă față de organizarea, conținutul și impactul cultural al taberei, subliniind importanța acesteia în menținerea legăturii identitare cu Republica Moldova și în promovarea lecturii, culturii și limbii române în rândul copiilor din diasporă:

- *profesionalismul și calitatea organizării*: programul este descris ca fiind „foarte bine organizat”, „cuprinzător și interesant”, demonstrând o coordonare eficientă și un conținut adaptat publicului;
- *valoarea educativă și culturală*: invitații au remarcat relevanța activităților pentru consolidarea identității lingvistice și culturale a copiilor din diaspora;
- *rolul moderatoarei*: Maria Bivol este menționată în mod special pentru carisma, empatia și profesionalismul manifestate în interacțiunea cu participanții;
- *dimensiunea afectivă și identitară*: punctele forte se manifestă prin transmiterea valorilor, a sentimentului de apartenență și a dragostei pentru neam și limbă – elemente considerate vitale pentru continuitatea legăturilor culturale.

Recomandări

În baza analizei răspunsurilor și a feedbackului oferit de părinți și copii, se pot formula următoarele recomandări orientate spre consolidarea și extinderea impactului programului:

- *intensificarea promovării programului* în comunitățile din diasporă și de pe rețelele sociale, pentru a atrage mai mulți participanți;
- *extinderea colaborărilor* cu instituții culturale și educaționale;
- *adaptarea conținutului* la vârste și niveluri diferite de cunoaștere a limbii române.

Accentul principal se recomandă a fi pus pe vizibilitatea și promovarea mai intensă a programului, astfel încât impactul cultural și educativ al taberei să ajungă la un public tot mai larg.

Concluzie generală

Analiza chestionarului și a testimonialelor confirmă că Tabăra online „Acasă la Chișinău” a fost un program reușit, cu un impact educativ, cultural și emoțional deosebit asupra copiilor participanți și părinților acestora. Activitățile au fost percepute ca bine structurate, creative și adaptate vârstei copiilor, contribuind semnificativ la dezvoltarea competențelor interculturale, a curiozității și a sentimentului de apartenență la spațiul cultural chișinăuian.

Participanții au apreciat profesionalismul echipei organizatoare, calitatea comunicării, implicarea formatorilor și diversitatea temelor abordate – de la descoperirea patrimoniului orașului până la activități practice și artistice. În mod special, părinții au evidențiat valoarea identitară și educativă a programului, subliniind importanța continuării proiectului pentru menținerea legăturii dintre copiii din diaspora și cultura Republicii Moldova.

În ansamblu, rezultatele indică un nivel înalt de satisfacție și o percepție unanim pozitivă a programului, ceea ce confirmă că tabăra reprezintă un exemplu de bună practică în promovarea educației nonformale și a valorilor culturale naționale prin intermediul formatelor digitale moderne.

CZU 028:027.52(478-25)=135.1

SUB CUPOLA SĂLII NUCIFERE, UNDE POVEȘTILE PRIND ARIPI ȘI COPIII DEVIN EXPLORATORI

*Nina REȘETNIC,
bibliotecară, Biblioteca „Onisifor Ghibu”*

Programul estival „Provocarea verii” (ediția a VII-a), și în anul curent, a fost găzduit de echipa Bibliotecii „Onisifor Ghibu” (BOG), în minunata Sală Nuciferă – un spațiu al lecturilor zilnice, dar și al curiozității, creativității și inventivității copiilor care, pas cu pas, explorează misterioasa lume a cărților, se lasă captivați de numeroase jocuri educative și activități care le dezvoltă imaginația, empatia și capacitatea de a înțelege lumea.

Fiind, ani la rând, într-un parteneriat de colaborare și sprijin reciproc, angajații Organizației Internaționale Alianța Franceză